

Spis treści

Wprowadzenie	9
Rozdział 1. Historia komunikacji a filozofia komunikacji	15
1.1. Komunikologia	15
1.2. Refleksja filozoficzna nad zjawiskami komunikacyjnymi	26
1.3. Główne problemy metodologiczne historii komunikacji	38
Rozdział 2. Geneza i rozwój historii komunikacji jako subdyscypliny komunikologii	48
2.1. Od transmisyjnych do rytualnych ujęć komunikacji	48
2.2. Znaczenie i dokonania szkoły toronckiej	61
2.3. Wyłanianie się kulturowej historii komunikacji	74
2.4. Refleksyjne historyzowanie zjawisk komunikacyjnych	86
Rozdział 3. Warunki historycznego ujmowania komunikacji	96
3.1. Uniwersalistyczne i historyczne ujęcie komunikacji	96
3.2. Esencjalizm a fenomenalizm w nauce o komunikacji	101
3.3. Naturalizm, antynaturalizm i różne odmiany historyzmu	118
3.4. Obiektywistyczny i konstruktywistyczny model poznania wobec nauki o komunikacji	130
Rozdział 4. Transmisyjne ujęcie komunikacji jako „przemoc metafory”	140
4.1. Główne conceptualizacje metaforyczne komunikacji	140
4.2. Przekroczenie transmisyjnego ujęcia komunikacji	151

Rozdział 5. Działanie komunikacyjne	159
5.1. Komunikacja a przekazywanie informacji	159
5.2. Komunikacja jako działanie czy zachowanie?	178
Rozdział 6. Kulturalistyczna definicja komunikacji	188
6.1. Ujęcie kulturalistyczne	188
6.2. Intencja komunikacyjna	195
6.3. Interpretacja działania komunikacyjnego	200
6.4. Znak jako narzędzie komunikacyjne	207
6.5. Konteksty kulturalistycznej definicji komunikacji	211
Rozdział 7. Komunikacja a kultura	223
7.1. Praktyki komunikacyjne a dziedziny kultury	223
7.2. Związek komunikacji i kultury	231
Rozdział 8. Właściwy przedmiot historii komunikacji i jego dwa aspekty ...	240
8.1. Pytanie o właściwy przedmiot historii komunikacji	240
8.2. Aspekt „materialny” i „idealny” praktyk społecznych	256
8.3. Aspekt medialny i wyobrażeniowy praktyk komunikacyjnych	266
Rozdział 9. Historia mediów	274
9.1. Media a medium: środki i formy komunikowania	274
9.2. Aspekt medialny historycznych praktyk komunikacyjnych	281
Rozdział 10. Historia zbiorowych wyobrażeń o komunikacji	292
10.1. Koncepcja wyobrażeń zbiorowych	292
10.2. Aspekt wyobrażeniowy historycznych praktyk komunikacyjnych	313
10.3. Wyobrażenia teoretyczne (historia idei i historia intelektualna) ...	321
10.4. Wyobrażenia potoczne (historia mentalności)	326
Rozdział 11. Problem tekstów źródłowych i roli badacza	340
11.1. Wyobrażenia „przedkomunikologiczne” i „komunikologiczne” ..	340
11.2. Interpretacja historyczna i adaptacyjna w odniesieniu do historii komunikacji	354
11.3. Rola badacza w interpretacji tekstów źródłowych	363
Rozdział 12. Komunikacja i jej historia a problem intersubiektywności	372
Bibliografia	388
Philosophical and Methodological Foundations of the History of Communication (Summary)	400

Table of Contents

Introduction	9
Chapter 1. Communication History and Communication Philosophy	15
1.1. Communicology	15
1.2. Philosophical Reflection on the Phenomena of Communication	26
1.3. The Main Methodological Problems of Communication History	38
Chapter 2. Origin and Development of Communication History as a Sub-discipline of Communicology	48
2.1. From Transmission to Ritual View on Communication	48
2.2. Significance and Achievements of the Toronto School	61
2.3. The Emergence of the Cultural Communication History	74
2.4. Reflexive Historicising of Communication Phenomena	86
Chapter 3. Conditions of Historical View on Communication	96
3.1. Universalist and Historical View on Communication	96
3.2. Essentialism and Phenomenalism in Communication Science	101
3.3. Naturalism, Anti-naturalism and Various Varieties of Historicism	118
3.4. Objectivist and Constructivist Model of Cognition and Communication Science	130
Chapter 4. Transmission View on Communication as “Violence of the Metaphor”	140
4.1. Main Metaphorical Conceptualizations of Communication	140
4.2. Beyond Transmission View on Communication	151

Chapter 5. Communication Action	159
5.1. Communication and Transfer of Information	159
5.2. Communication as an Action or Behaviour?	178
Chapter 6. Culturalist Definition of Communication	188
6.1. Culturalist View	188
6.2. Communicative Intention	195
6.3. Interpretation of Communication Action	200
6.4. Sign as Communication Tool	207
6.5. Culturalist Contexts of Definition of Communication	211
Chapter 7. Communication and Culture	223
7.1. Communication Practices and Fields of Culture	223
7.2. Relation of Communication and Culture	231
Chapter 8. Proper Object of Communication History and Its Two Aspects	240
8.1. The Question of Proper Object of Communication History	240
8.2. "Material" and "Media" Aspect of Social Practices	256
8.3. Media and Imagination Aspect of Communication Practices	266
Chapter 9. Media History	274
9.1. Media and Medium: Means and Forms of Communication	274
9.2. Media Aspect of Historical Communication Practices	281
Chapter 10. History of Collective Views on Communication	292
10.1. Concept of Collective Views	292
10.2. Imagination Aspect of Historical Communication Practices	313
10.3. Theoretical Views (History of Ideas and Intellectual History)	321
10.4. Common Views (History of Mentality)	326
Chapter 11. Problem of Source Texts and the Role of the Researcher	340
11.1. "Pre-communicological" and "Communicological" Views	340
11.2. Historical and Adaptive Interpretation with Respect to Communication History	354
11.3. Researcher's Role in Interpretation of Source Texts	363
Chapter 12. Communication and Its History and the Problem of Inter-subjectivity	372
References	388
Philosophical and Methodological Foundations of the History of Communication (Summary)	400